Memòria de la pràctica "Introducció a la "connexió" PHP i Oracle"

Marc Bramon Tarrés 17/1/2019

1. Introducció	3
2. Pàgines php	4
2.1. Esquema de les pàgines	4
2.2. Consideracions generals	4
2.2.1. Estil	4
2.2.2. Patró comú de programació de les pàgines	5
2.2.3. Variables de sessió	6
2.2.4. Mòduls comuns a totes les pàgines	6
2.3. Descripció de les pàgines	6
3. Base de dades	13
3.1. Modificacions de l'esquema inicial	13
3.2. Funcions d'accés a la base de dades	15
3.2.1. Funcions d'utilitat	15
3.2.2. Funcions de consulta	15
3 2 3 Funcions d'actualització	17

1. Introducció

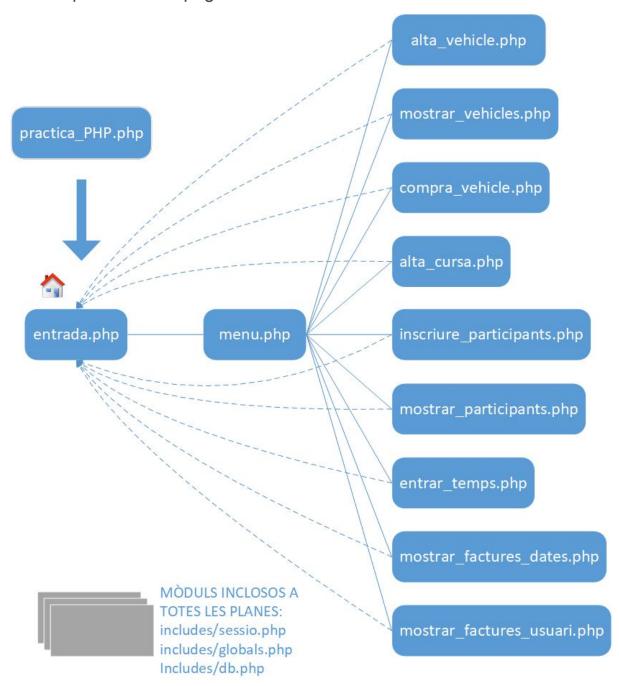
Aquest document descriu el desenvolupament que s'ha realitzat per fer la Pràctica d'introducció a la "connexió" PHP i Oracle.

En el primer lliurament es van implementar tots els apartats obligatoris de la primera part de la pràctica. En aquest segon lliurament s'ha implementat l'opció B "Facturació de combustible" i s'ha modificat el codi del primer lliurament per fer el tractament dels temps de cursa en format MM:SS.

Conté dos grans apartats: pàgines php i base de dades. En el primer s'expliquen els detalls que tenen a veure amb el codi php i el funcionament de les pàgines. I en el segon es detallen els desenvolupaments que estan relacionats més directament amb la base de dades: tant les modificacions de l'esquema original com les funcionalitats de consulta i actualització d'aquesta des de php.

2. Pàgines php

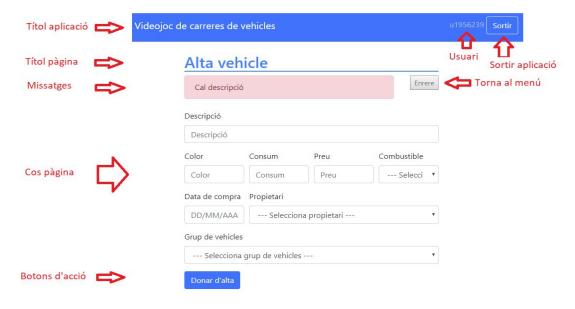
2.1. Esquema de les pàgines

2.2. Consideracions generals

2.2.1. Estil

 S'ha utilitzat la fulla d'estil estàndard Bootstrap 4. Això ens ha permès donar-li a l'aplicació una aparença atractiva i professional sense "massa" esforç. A nivell estètic, totes les pàgines sequeixen una distribució d'elements comuna:

2.2.2. Patró comú de programació de les pàgines

Després d'uns quants assajos, de mirar exemples per Internet i de consultar documentació de l'assignatura, s'ha definit un patró de programació que s'ha procurat seguir en totes les pàgines. L'esforç per fer les primeres pàgines ha estat considerable, però després ens ha fet més fàcil programar totes les altres. El patró és el següent i per aquest ordre:

CODI PHP

Inclusió dels fitxers comuns: sessio.php, globals.php i db.php

Declaració i inicialització de les constants i variables globals de pàgina:

- Títol de la pàgina
- Variables de presentació que utilitzarem a la part HTML: arrays per desplegables i llistes, per exemple.
- Array \$data que es carregarà amb les dades que ens enviï el formulari i que ens serveix per mantenir l'estat de la pàgina

Declaració de funcions. Bàsicament:

- Funcions de inicialització i càrrega de \$data
- Funcions de càrrega de les variables de presentació
- Funcions de validació
- Funcions d'execució d'accions

Control del fluxe:

- Es carrega de POST la variable \$accio
- Es carreguen les variables de presentació
- En funció de la variable \$accio s'executa el codi corresponent. En molts casos, aquest codi inclou: càrrega de \$data amb les dades del formulari, validació de les dades entrades i, finalment, execució de l'acció

HTML

Aquesta part conté bàsicament HTML amb petits fragments de PHP incrustats que són d'algun dels següents tipus:

- Valors de variables de plana declarats a la part PHP
- Inici i finalització de bucles per a les presentacions iteratives
- Condicions per decidir si mostrar un fragment o altre d'HTML

2.2.3. Variables de sessió

Només s'utilitzen 2 variables de sessió que es recullen a la pàgina d'entrada a l'aplicació: usuari i password. Ambdues ens serveixen per autenticar-nos quan ens connectem a la base de dades. I la variable usuari, a més, ens serveix per controlar l'accés a les pàgines. Si no està informada, enviem l'usuari a la pàgina d'entrada.

2.2.4. Mòduls comuns a totes les pàgines

Totes les pàgines inclouen el codi de 3 fitxers php que contenen variables o funcionalitats comunes a tota l'aplicació:

db.php	Conté totes les funcions d'accés a la base de dades. La descriurem amb molt més detall a l'apartat base de dades, però si que caldria comentar els avantatges que té centralitzar tots els accessos a la base de dades en un sol fitxer: - Es poden reaprofitar accessos que s'utilitzen en més d'una pàgina - Es poden reprogramar o refinar consultes sense haver de modificar les pàgines que les usen.
globals.php	Constants globals de l'aplicació: títol, nom del servidor de base de dades, expressions regulars de validació de camps, iva i preu del servei.
sessio.php	Conté un fragment de codi que s'executa a l'inici de cada plana i que permet controlar l'accés a la mateixa. Bàsicament, si l'usuari no està autenticat, el redirigeix a la pàgina d'entrada.

2.3. Descripció de les pàgines

Seguidament es descriuen totes les pàgines de l'aplicació. De cadascuna d'elles comentarem, si escau, quin és el flux principal, quines validacions fa i les funcions d'accés i actualització a la base de dades que utilitza. En aquest darrer cas només les esmentarem, donat que ja es descriuen amb més detall a l'apartat de base de dades.

Entrada - entrada.php

Flux principal

- L'usuari entra usuari i password
- Si tot és correcte, redireccionem a menu.php

Validacions

- Validem que es pugui fer una connexió a la bdd amb aquest usuari i password

Funcions accés a la bdd

 Només ens connectem des de la pròpia pantalla i, en aquest cas, no utilitzem cap funció de db.php

Menú - menu.php

Flux principal

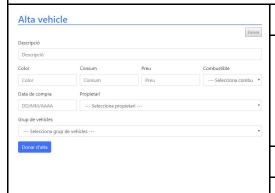
L'usuari selecciona una opció i l'aplicació el redirigeix a la p\u00e0gina corresponent

Validacions

-

Funcions accés a la bdd

Alta vehicle - alta_vehicle.php

Flux principal

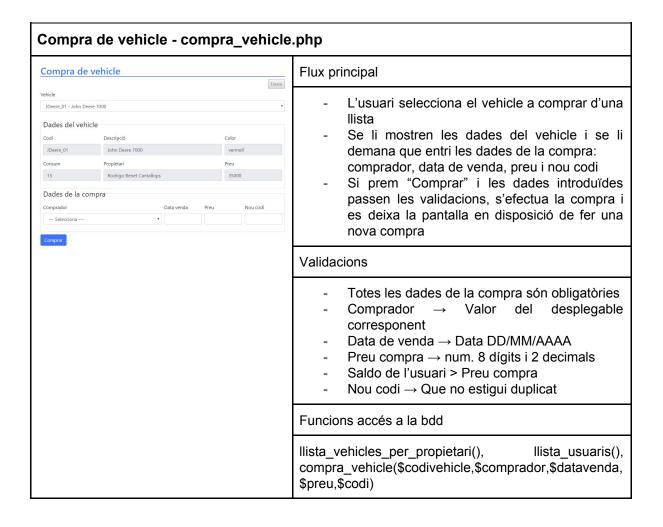
- L'usuari entra descripció, color, consum, preu, combustible, data de compra, propietari i grup de vehicles d'un vehicle i prem "Donar d'alta"
- Si el formulari passa totes les validacions, es dóna d'alta el vehicle a la bdd i es deixa la pantalla en disposició d'entra-ne un altre

Validacions

- Tots els camps han d'estar plens
- Descripció i color → 45 caràcters màxim
- Consum → num. 4 dígits i 2 decimals
- Preu → num. 8 dígits i 2 decimals
- Data de compra \rightarrow Data DD/MM/AAAA
- Propietari i grup de vehicles → Valors dels desplegables corresponents

inserta_vehicle(\$a_dades_vehicle)

Mostrar vehicles - mostrar_vehicles.php Mostrar vehicles Flux principal Enrere Fotografia Mostra una llista amb el codi, la descripció,el Toyota 04 Toyota Land Cruiser color, el consum, el propietari i la fotografia dels vehicles que estan hablitats Toyota_02 Toyota Tacoma Rodrigo Benet Cantallop Validacions Trek_01 Trek Domane Marta Peris Pujol Orbea_01 OF TO Funcions accés a la bdd llista_vehicles()

Alta cursa - alta_cursa.php Flux principal Alta cursa Enrere L'usuari entra codi, nom, premi, inscripció i Codi data prevista d'inici i prem "Donar d'alta" Si el formulari passa totes les validacions, es Donar d'alta dóna d'alta la cursa a la bdd i es deixa la pantalla en disposició d'entra-ne una altra **Validacions** Tots els camps han d'estar plens Codi → 15 caràcters màxim Nom → 45 caràcters màxim Premi → num. sencer positiu Inscripció → num. 8 dígits i 2 decimals Data prevista → Data DD/MM/AAAA Funcions accés a la bdd Ilista_curses(), inserta_cursa(\$data)

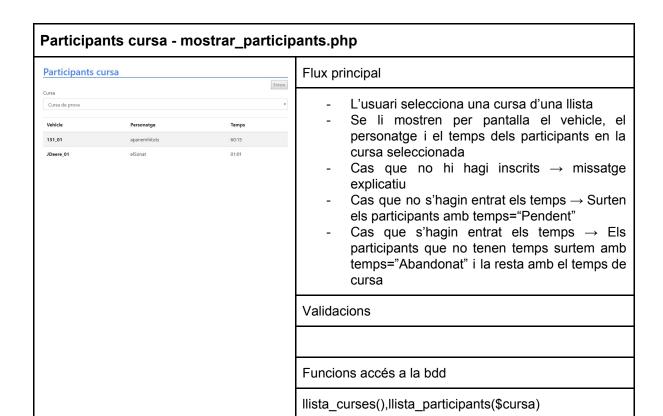
Inscriure participants - inscriure_participants.php Flux principal Inscriure participants L'usuari selecciona una cursa d'una llista que conté les curses que tenen inscripció oberta Afegir vehicle (data inici real a null) Omple la llista d'inscrits: Rodrigo Benet Cantallops Selecciona el vehicle d'una llista de Jordi Perez Pals vehicles i prem "Afegir vehicle" Selecciona el personatge de cada Data d'inici real DD/MM/AAAA vehicle d'una llista que hi ha al costat del nom d'aquest i que conté els personatges del propietari del vehicle. Repeteix l'operació anterior fins que ha afegit tots els vehicles Sempre pot esborrar un vehicle de la llista prement el botó "Esborrar" que hi ha al costat de cada vehicle Finalment, l'usuari entra la data d'inici real de la cursa i prem el botó "Guardar participants i tancar inscripció" i, si les dades passen totes les validacions, s'enregistren els participants i s'actualitzen les taules corresponents a la bdd Es deixa la pantalla en disposició de fer les inscripcions en una altra cursa **Validacions** Cal inscriure almenys un vehicle No es permeten vehicles duplicats ni es permet inscriure més d'un vehicle per

propietari

- El propietari del vehicle ha de tenir prou saldo per inscriure el vehicle a la cursa
- Cada vehicle inscrit ha de tenir un personatge d'entre els personatges del propietari
- Data d'inici real → Data DD/MM/AAAA

Funcions accés a la bdd

llista_curses_inscripcio_oberta(),
llista_vehicles_per_propietari(),
obtenir_vehicle(\$codi),
obtenir_cursa(\$codi)
tancar_inscripcio(\$cursa,\$inicireal,\$a_vehicles",\$a_pe
rsonatges")

Entrar temps participants - entrar_temps.php **Entrar temps participants** Enrere Rally2014 29:05 31:46 Civic_01 Clio_01 27:18 Escort_01 Ibiza 01 22:48

Flux principal

- L'usuari selecciona una cursa d'una llista
- Si els temps ja han estat enregistrats, se li mostren per pantalla el vehicle, el personatge i el temps dels participants en la cursa seleccionada tal com es fa també a la pàgina mostrar temps.php
- En cas contrari:
 - Surt la mateixa llista, però amb un camp de temps buit al costat de cada vehicle-personatge.
 - L'usuari omple els temps
 - Prem "Tanca taula de temps"
 - Si tot és correcte, s'enregistren els temps a la bdd* i es torna a mostrar la mateixa taula de temps, però ara sense poder-se modificar.
- * Les accions addicionals que es desencadenen a l'enregistrar els temps es descriuen amb detall a l'apartat de base de dades.

Validacions

Els camps de temps han d'estar o bé buits, o bé en format HH:MM

Funcions accés a la bdd

llista curses codi(),llista participants(\$cursa), actualitzar_temps(\$cursa,\$a_temps)

Factures entre dates - mostrar_factures_dates.php Factures entre dates Enrere Data inici 01/01/2010 31/01/2019 21% 37.52 21% 14.04 21% 89.95

Flux principal

- L'usuari entra una data d'inici i una de fi
- Prem "Filtrar"
- Se li mostren per pantalla tots els camps de les factures entre aquestes dues dates (ambdues incloses)

Validacions

- Les dues dates amb format data DD/MM/AAAA
- La data d'inici ha de ser anterior o igual a la data de fi

Funcions accés a la bdd

llista_factures_entre_dates(\$data_inici,\$data_fi)

Facturació per usuari - mostrar_factures_usuari.php Facturació per usuari Usuaris Usuaris Vehicle Festa 01 Festa 01 Festa 01 Festa 01 Funcions accés a la bdd Ilista_vehicles_facturacio(\$usuari)

3. Base de dades

3.1. Modificacions de l'esquema inicial

El fitxer "pràctica_PHP.sql" conté les modificacions -amb comentaris que s'han d'efectuar sobre l'esquema inicial. Són:

Taula	Modificació
curses	SQL: alter table curses add tempsEnregistrats char(1) default 'N' NOT NULL; update curses set tempsEnregistrats='S' where exists (select * from participantscurses pc where pc.cursa=curses.codi and not temps is null);
	 Motivació: Afegim la columna tempsEnregistrats Aquesta columna ens permet saber si ja s'han entrat tots els temps dels participants d'una cursa. Valors possibles: 'N'=No s'han entrat enregistrat els temps, 'S'=S'han enregistrat els temps Tot i que els temps d'una cursa s'entren de cop, ens veiem obligats a afegir aquest camp per distingir les curses on tothom ha abandonat de les que no tenen cap temps entrat Després d'afegir la columna, l'alimentem amb un valor calculat
vehicles	 SQL: alter table vehicles add habilitat char(1) default 'S' not null; Motivació: Afegim la columna habilitat Aquesta columna ens permet saber si un vehicle amb un propietari ha estat venut, tal com es demana en les especificacions de la pràctica. Valors possibles: 'N'=Vehicle venut, 'S'=Vehicle no venut
factures	SQL: CREATE TABLE factures (codi NUMBER(8,0) CONSTRAINT cp_factures PRIMARY KEY, cursa VARCHAR2(15) NOT NULL, vehicle VARCHAR2(10) NOT NULL, propietari VARCHAR2(15) NOT NULL, data_factura DATE NOT NULL, temps NUMBER(6,3) NOT NULL, cost_combustible NUMBER(4,2) NOT NULL, preu_servei NUMBER(4,2) NOT NULL, iva NUMBER(3,0) NOT NULL, total NUMBER(8,2) NOT NULL, CONSTRAINT cf_factures_curses FOREIGN KEY (cursa) REFERENCES curses (codi), CONSTRAINT cf_factures_vehicle FOREIGN KEY (vehicle) REFERENCES vehicles (codi),

CONSTRAINT cf_factures_usuaris FOREIGN KEY (propietari) REFERENCES usuaris (alias));

Motivació:

- Creem la taula factures
- Inclou totes les columnes que es requereixen inicialment a l'enunciat de la pràctica.
- S'han afegit, addicionalment, 2 columnes: codi i data_factura
- El codi és de tipus sencer i actua com a clau primària. S'assigna automàtica i seqüencialment a partir de 1.
- La data_factura és de tipus data i s'assigna automàticament amb la data actual quan es crea la factura
- També afegim les claus foranes corresponents a les columnes: cursa, vehicle i propietari

3.2. Funcions d'accés a la base de dades

Com ja s'ha comentat, fitxer "db.php" conté totes les funcions d'accés a la base de dades que s'utilitzen a l'aplicació. Hi ha 3 grups de funcions: les funcions de consulta que retornen registres, les d'actualització de taules i un parell de funcions d'utilitat que són cridades internament per les dels altres 2 grups.

3.2.1. Funcions d'utilitat

executa_query(\$sql)	PRE: \$sql = string amb un comanda SELECT ben formatada POST: • Es connecta a la base de dades • Executa la comanda i carrega el resultat en un array • Tanca la connexió a la bdd • Retorna el resultat • En cas d'error, llança una excepció
executa_cmd(\$conn,\$sql)	PRE: \$conn = una connexió oberta a la base de dades \$sql = string amb un comanda SQL ben formatada POST: • Executa la comanda • En cas d'error, llança una excepció Aquesta funció és la que utlitzem per executar instruccions d'actualització a la base de dades. Li passem la connexió perquè, en molts casos, llancem més d'una comanda d'actualització en el context d'una mateixa transacció

3.2.2. Funcions de consulta

Tenen totes el mateix patró. Criden la funció "executa_query" i retornen el resultat d'aquesta. L'únic que les diferència és la comanda sql que executen i els paràmetres que utilitzen per generar-la. Són:

Funció	\$sqI
llista_vehicles()	select v.codi,v.descripcio,v.color,v.consum, u.nom ' ' u.cognoms as propietari, NVL(v.foto,g.foto) as foto from vehicles v join usuaris u on u.alias=v.propietari join grupsvehicles g on g.codi=v.grupvehicle where v.habilitat='S'";
llista_vehicles_per_propietari()	select v.codi,v.descripcio,v.color,v.consum,v.propietari, u.nom ' ' u.cognoms as nompropietari, NVL(preu,0) as preu, NVL(v.foto,g.foto) as foto

	-
	from vehicles v join usuaris u on u.alias=v.propietari join grupsvehicles g on g.codi=v.grupvehicle where v.habilitat='S' ". order by u.cognoms,u.nom,v.propietari,v.descripcio
obtenir_vehicle(\$codi)	select v.codi,v.descripcio,v.color,v.consum,v.propietari, u.nom ' ' u.cognoms as nompropietari, NVL(preu,0) as preu, NVL(u.saldo,0) as saldopropietari, NVL(v.foto,g.foto) as foto from vehicles v join usuaris u on u.alias=v.propietari join grupsvehicles g on g.codi=v.grupvehicle where v.codi='{\$codi}'
obtenir_cursa(\$codi)	select * from curses where codi='{\$codi}'
Ilista_personatges_usuari(\$usuari)	select * from personatges where usuari='{\$usuari}'
llista_usuaris()	select alias,nom ' ' cognoms as propietari,NVL(saldo,0) as saldo from usuaris order by cognoms,nom
llista_grupsvehicles()	select codi,descripcio from grupsVehicles order by descripcio
llista_combustibles()	select descripcio from combustibles order by descripcio
llista_curses()	select codi, nom, premi, inscripcio, iniciprevist from curses order by nom
llista_curses_inscripcio_oberta()	select codi, nom, premi, inscripcio, iniciprevist from curses where inicireal is null order by nom
llista_curses_codi()	select codi from curses order by codi
Ilista_participants(\$cursa)	select p.vehicle, p.personatge, (case when c.tempsenregistrats='N' then 'Pendent' when p.temps is null then 'Abandonat' else to_char(floor(temps),'FM00') ':' ". to_char(round((temps-floor(temps))*60),'FM00') end) as temps from curses c join participantscurses p on p.cursa=c.codi where c.codi ='{\$cursa}' En aquesta consulta cal destacar el càlcul de la columna temps en format HH:MM a partir dels minuts enregistrats a la base de dades
Ilista_vehicles_facturacio(\$usuari)	select f.vehicle, min(v.descripcio) as nom_vehicle,count(*) as num_curses, sum(f.total) as total from factures f join vehicles v on v.codi=f.vehicle where f.propietari='{\$usuari}' group by f.vehicle order by sum(f.total) desc

Ilista_factures_entre_dates(\$data_ini ci,\$data_fi)	select codi,cursa,vehicle,propietari,to_char(data_factura,'DD/MM/YYYY') as data_factura, to_char(floor(temps),'FM00') ':' to_char(round((temps-floor(temps))*60),'FM00') as temps, cost_combustible,preu_servei,iva,total as data_factura_fmt from factures where data_factura>=to_date('{\$data_inici}','dd/mm/yyyy') and data_factura<=to_date('{\$data_fi} 23:59:59','dd/mm/yyyy HH24:MI:SS') order by data_factura, cursa,vehicle
	En auesta consulta cal destacar s'han de manipular les variables \$data_inici i \$data_fi, que són strings en format DD/MM/AAAA per aconseguir el filtre desitjat

3.2.3. Funcions d'actualització

Totes elles segueixen també un patró comú: es connecten a la base de dades, executen una o n comandes de modificació i, si tot ha anat bé, fan commit. En cas contrari, fan rollback per no deixar les dades inconsistents.

inserta_vehicle(\$data)	 PRE: \$data = array que conté les dades del vehicle a insertar POST: Es connecta a la base de dades Calcula el codi del vehicle tal com s'especifica als requeriments de la pràctica Inserta a la taula vehicles un vehicle amb el codi calculat anteriorment i la resta de dades que ens han passat a \$data Tanca la connexió a la base de dades En cas d'error, llança una excepció
inserta_cursa(\$data)	PRE: \$data = array que conté les dades de la cursa a insertar POST: • Es connecta a la base de dades • Inserta a la taula curses una cursa amb les dades que ens han passat a \$data • Tanca la connexió a la base de dades • En cas d'error, llança una excepció
compra_vehicle(\$codivehicle,\$comprador,\$datavenda,\$preu,\$codi)	PRE: \$codivehicle =codi del vehicle a comprar \$comprador=codi de l'usuari comprador \$datavenda=data de la venda \$preu=preu de venda \$codi=nou codi de vehicle

POST: Calcula el codi del propietari actual del vehicle Es connecta a la base de dades Inserta a la taula vehicles un nou vehicle amb les mateixes dades que el vehicle comprat, a excepció de les columnes següents, que alimenta com segueix: o codi = \$codi datavenda = \$datavenda preu = \$preu propietari = \$comprador Actualitza la columna habilitat='N' del vehicle venut (taula vehicles) Decrementa el saldo del comprador amb el preu de venda (taula usuaris) Incrementa els saldo del venedor amb el preu de venda (taula usuaris) Fa commit En cas d'error en alguna de les actualitzacions, fa rollback i llança una excepció PRE: tancar inscripcio(\$codi,\$inic \$codi =codi de la cursa ireal, \$vehicles, \$personatges \$inicireal=data d'inici real de la cursa \$vehicles=array amb els vehicles inscrits \$personatges=array amb els personatges corresponents POST: Carrega en una variable les dades de la cursa Es connecta a la base de dades Per cada fila de \$vehicles: calcula el propietari del vehicle inscriu el vehicle i el personatge a la cursa (taula participantscurses) decrementa el saldo del propietari del vehicle amb el preu d'inscripció de la cursa (taula usuaris) Actualitza la data d'inici real de la cursa (taula curses) Fa commit En cas d'error en alguna de les actualitzacions, fa rollback i llança una excepció actualitzar temps(\$cursa,\$t PRF. \$cursa =codi de la cursa emps) \$temps=array que conté el codi de vehicle, l'alias del personatge i el temps de cada participant en format MM:SS POST: Es connecta a la base de dades Per cada fila de \$temps que no conté un temps en blanc: Converteix el temps de MM:SS a decimal Actualitza amb aquest valor el temps del participant corresponent (taula participantscurses) Per cada fila de \$temps, inserta una factura (taula factures) alimentant les dades de la següent forma: codi=max(codis de factura+1)

cursa=\$cursa.

vehicle=vehicle de la fila propietari=propietari del vehicle

- o data_factura=data actual
- temps=si el temps de la fila és buit → max(temps) de la cursa,
 - en cas contrari → temps de la fila
- o cost_combustible=preu combustible del vehicle
- o preu_servei=10.0,
- o iva=21.0,
- total=(preu_servei+cost_combustible*temps)*(100+iva)/100
- Actualitza els següents camps de la cursa (taula curses):
 - millortemps = mín(temps dels participants)
 - tempsEnregistrats = 'S'
- Incrementa el saldo de l'usuari corresponent al vehicle guanyador amb el premi de la cursa (taula usuaris)
- Fa commit
- En cas d'error en alguna de les actualitzacions, fa rollback i llança una excepció